

Okruhy k štátnym bakalárskym skúškam z predmetu Štátna skúška zo sociálneho poradenstva

1. Historický kontext vývoja sociálnych služieb. Vymedzenie pojmu sociálne služby, klasické a moderné formy sociálnych služieb v priebehu historického vývoja, jednotlivé prístupy vo vývoji sociálnych služieb, všeobecný cieľ sociálnych služieb, úloha štátu pri realizácii sociálnych služieb. Ekonomické aspekty sociálnych služieb.

2. Legislatívna úprava sociálnych služieb na Slovensku (Zákon č.448/2008Z.z.o soc. službách) Základné pojmy – vymedzenie sociálnej služby, definície z oblasti sociálnych služieb, vymedzenie a charakteristika odborných činností. Nepriaznivá sociálna situácia, krízová sociálna situácia, vykonávanie sociálnej služby. Účastníci právnych vzťahov pri poskytovaní sociálnych služieb. Prijímateľ sociálnych služieb, práva prijímateľa sociálnej služby.

3. Transformácia sociálnych služieb na Slovensku. Proces transformácie sociálnych služieb, presun kompetencii zo štátu na obce, VÚC, nová filozofia v poskytovaní sociálnych služieb, rozsah, formy a druhy sociálnych služieb (podľa Zákona č.448/2008 Z.z. o soc. službách o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

4. Poskytovatelia sociálnej služby na Slovensku v súčasnosti. Verejný a neverejný poskytovateľ sociálnej služby, partnerstvo. Práva pri poskytovaní sociálnej služby, povinnosti poskytovateľa sociálnej služby, register obmedzení pri poskytovaní sociálnej služby.

5. Kvalita v sociálnych službách. Vymedzenie pojmu kvalita sociálnej služby. Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby. Hodnotenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Pôsobnosť MPSVaR pri hodnotení kvality poskytovanej sociálnej služby. Štandardy kvality sociálnych služieb.

6. Komunitný rozvoj a komunitné plánovanie pri poskytovaní sociálnych služieb. Ciele, zásady komunitného plánovania, hlavné princípy a tvorcovia komunitného plánovania sociálnych služieb, prínos komunitného plánovania.

7. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok a na uspokojovanie základných životných potrieb. Charakteristika, definovanie jednotlivých ZSS (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenia núdzového bývania, cieľové skupiny prijímateľov uvedených sociálnych služieb.

8. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi a sociálne služby zamerané na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ŤZP , nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovršenie dôchodkového veku. Charakteristika, definovanie jednotlivých ZSS a sociálnej služby (nízko prahové denné centrum pre deti a rodinu, denný stacionár, opatrovateľská služba, cieľové skupiny prijímateľov uvedených sociálnych služieb.

9. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií. Podporné služby - odľahčovacia služba, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností a ďalšie.

10. Kvalifikačné predpoklady, ďalšie vzdelávanie na vykonávanie činností v oblasti sociálnych služieb. Sociálny pracovník a sociálne služby, kvalifikačné predpoklady a požiadavky. Akreditácia vzdelávacích programov.

11. Garantované sociálne služby obcou a VÚC. Rozsah pôsobností, kompetencie obce a VÚC pri zabezpečovaní a poskytovaní sociálnych služieb.

12. Realizácia Individuálneho rozvojového plánu a odborných činností v zariadeniach sociálnych služieb. Ľudské potreby, sociálne fungovanie a tvorba individuálneho rozvojového plánu, personálne a organizačné zabezpečenie individuálneho rozvojového plánu.

13. **Úrovně sociálního poradenstva**, obsahové zameranie v zmysle jednotlivých úrovní, kvalifikačné predpoklady (návrhy štandardov), aplikácia metód sociálneho poradenstva z hľadiska jednotlivých úrovní sociálneho poradenstva.
14. **Poskytovanie sociálneho poradenstva** v inštitúciách štátnej správy, samosprávy, neštátnych subjektoch, subjektoch sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany, verejnoprávnych inštitúciách.
15. **Význam diagnostiky v sociálnom poradenstve**, hodnotenie, diagnostický materiál, metódy diagnostiky stanovenie sociálnej diagnózy.
16. **Význam komunikácie v poradenskom procese**, verbálna a neverbálna komunikácia, aktívne počúvanie, poskytovanie spätnej väzby.
17. **Sociálny poradca a sociálny klient**, jeho osobnosť, kvalifikačné predpoklady, typy sociálnych klientov, vytváranie vzťahu sociálny poradca – sociálny klient.
18. **Skupinové poradenstvo**, význam skupinového poradenstva, možné ohrozenia v skupinovom poradenstve, uplatnenie skupinového poradenstva pri riešení sociálnych problémov klientov.
19. **Špecifiká sociálneho poradenstva pre rodiny** so sociálno-ekonomickými problémami.
20. **Špecifiká sociálneho poradenstva pre osoby so zdravotným znevýhodnením**. Problematika integrácie, kompenzačné mechanizmy.
21. **Krízová intervencia** ako jedna z metód sociálnej práce, jej pravidla, formy, aktivity krízovej intervencie v praxi, využitie v poradenstve.
22. **Význam sebapoznania a poznania iných**, využitie poznatkov psychológie osobnosti, vývinovej a sociálnej psychológie v poradenstve, nevyhnutné predpoklady pre komunikáciu a prácu so sociálnym klientom, princíp Johariho okna.

Odporúčaná literatúra:

- BOČÁKOVÁ, O. – KUBÍČKOVÁ, D.** 2015. *Úvod do sociálnych služieb*. Brno : Tribun EU, 2015.
- BOČÁKOVÁ, O. – KUBÍČKOVÁ, D. – GARAJ, M.** 2016. *Sociálne služby vo verejnej správe*. Nemšová : J+K s.r.o., 2016.
- DÁVIDEKOVÁ, M.** 2014. *Sociálne služby*. 2014. Trnava : UCM, Fakulta sociálnych vied, 2014.
- DRAGANOVÁ, H. a kol.** 2006. *Sociálna starostlivosť*. Martin : Osveta, 2006.
- GABURA, J. - PRUŽINSKÁ, J.** 1996. *Poradenský proces*. Praha : Slon, 1995.
- OLÁH, M. – IGLIAROVÁ, B. – BUJDOVÁ, N.** 2013. *Sociálne služby*. Bratislava : IRIS, 2013.
- OLÁH, M. - ROHÁČ, J.** 2010. *Atribúty sociálnych služieb*. Bratislava : VŠZaSP sv. Alžbety, 2010.
- POLONSKÝ, D. - PILLÁROVÁ, Z.** 2002. *Kapitoly zo sociálnej politiky*. Liptovský Mikuláš : LIA, 2002.
- REPKOVÁ, K.** 2012. *Sociálne služby v kontexte komunálnej sociálnej politiky*. Bratislava : Inštitút pre výskum práce a rodiny, 2012.
- SCHAVEL, M. - OLÁH, M.** 2013. *Sociálne poradenstvo a komunikácia*. Liptovský Ján : Prohu, 2013.
- SLOVÁK, P.** 2016. *Metódy, prístupy a stratégie uplatňované v sociálnych službách a poradenstve*. Trnava : FSV UCM, 2016.
- Zákon č. 488/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov